

Scénář k rozhlasové reportáži pana Walthera Hendrika Josefa Smeitinka-Mühlbachera

**Zpracovaly: Markéta Kochánková, Izabela Julie Koubová, Tereza Stejskalová,
Lucie Vávrová, žákyně 8. třídy ZŠ E.Rošického 2, Jihlava, pod vedením
paní učitelky Jiřiny Nápravníkové.**

Nizozemí, Rakousko, Česká republika. Tudy se ubírá cesta akademického malíře Walthera Hendrika Josefa Smeitinka- Mühlbachera. Žije v Nizozemí, kde se narodil, část dětství prožil v Rakousku a nyní je jeho přáním žít v České republice, kde našel část svojí rodiny. Cesta k tomuto odhalení začala v dobách mládí dědečka.

Dědeček Josef byl starostou v rakouském Wilheringu. Rád vítal všechny návštěvy vesnice, ale tu, která přišla v roce 1938 v podobě anšlusu a referenda o možnosti být součástí německé říše, odmítal. Hlasoval proti. Důsledek? Výběr ze dvou možností - trest smrti nebo německá armáda. S ohledem na rodinu zvolil druhou možnost. Oblékl německou uniformu a byl odvelen do Nizozemí.

„Pane, já Vás znám!“

Neuvěřitelná náhoda. V městečku Haarlem se setkal se strýcem Pithem, kterého znal z Rakouska. Téměř na konci války společně bojovali u města Arnhem v největší výsadečkové vojenské operaci v dějinách.

Konec války a návrat domů. Po válce byly podmínky v Rakousku velice těžké. Pan Josef tedy udělal další rozhodnutí. Dceři Grétě řekl:

„Jsi nejmladší, dám tě na autobus a pojeděš za strejdou Pithem a tetou Olgou do Nizozemí.“

Gréta u strýce Pitha našla v místní cukrárně svoji osudovou lásku. Majitel cukrárny, kterému se moc líbila, se na ni usmál a způsobil neustálou chuť na sladké. Brzy přišla nabídka k sňatku. Lidé v Nizozemí ale měli ještě v živé paměti hrůzy světové války. A Gréta pocházela z Rakouska. Ze země, která byla na straně nacistického Německa. Sňatek rodina zakázala. Následoval útek do Rakouska, svatba, narození dcery Sylvie a o 7 let později syna Walthera. Nizozemská část rodiny nevzala paní Grétu nikdy mezi sebe. Německý původ ji nemohli odpustit. Až do její smrti v roce 2012 s ní nepromluvili.

„Ostatně jako další Holanďané nejsou tolerantní k Němcům a Rakušanům, a to až do dnes.“

Od dětství měl Walther rád umění. To ho přivedlo až na univerzitu, kde většina studentů byli komunisté. Walther se s jejich politickými názory nikdy neztotožnil, ale

„ bylo zajímavé je poslouchat, všude se vedly politické debaty, v hospodě, ve studiu.“

To, jak se žije ve státech s komunistickým režimem, poznal z vlastní zkušenosti z návštěv komunistického Československa, které způsobila další náhoda. Seznámil se s Petrem Skokanem, československým disidentem. Domluvili se, že mu bude zprostředkovávat komunikaci s jeho rodinou.

Dojmy z první návštěvy Československa? - vojáci, prázdné obchody, šedé paneláky. Na ulicích lidé, kteří se nesmáli.

„Obchody jsou sice prázdné, ale na to máme systém.“

Změna tohoto obrazu přišla v pátek odpoledne. Odjezd na chatu a úplně jiný svět – lidé se uvolnili, bavili, smáli, užívali si krásná přátelství. Tam pochopil, že v Československu se nežije svobodným životem, na který byl zvyklý, ale:

„že lidé mají od pondělí do pátku režim a v sobotu a neděli mají volno a užívají si.“

V Československu postupně získal hodně přátel, návštěvy ho inspirovaly v jeho tvorbě. Stále častěji také myslel na to, že bratr dědečka odešel z malé rakouské vesnice za lepším životem do Brna. V rodině se o jeho dalším životě nic nevědělo. A opět zasáhla náhoda. Svoji vzdálenou rodinu našel ve městě Rouchovany u Dukovan.

Před 25 lety se Walther oženil. S manželkou Sylvii se jednalo o „lásku na první pohled“. Sdílí s ním jeho rozhodnutí žít v České republice, společně koupili a opravili dům v Příštpu, kde mají byt a galerii Artidomus.

Walter je akademický malíř, ale dělá také sochy, šperky a textil, je specialista na svatební šaty, stal se oficiálním kurátorem umělecké besedy na Slovensku, založil spolek CS 156, pořádá výstavy. V malbě mu bývá vytýkáno, že používá tmavé, přírodní barvy. Ale jak sám říká :

„jsem pozitivní člověk, ale celý život maluji jinak než ostatní.“

